

95. Isten nemcsak megmutatja arcát, hanem meg is jelenik közöttünk

A 23. számú éneket imádkozzuk:

Istengyermek, kit irgalmad közénk lehozott,

Angyaloknak énekével Neked áldozok.

Terjeszd fölém kezedet, hogy az istenszeretet

Töltse el ma szívem, lelkem jászolod tövén!

Isten jelenlétének megtapasztalására vágyódnak! *A jelenlét imáját szeretnénk megismerni, gyakorolni*, mint ahogyan eddig *a nyugalom és az összeszedettség imájával* foglalkoztunk.

– *A nyugalom* (a lecsendesedés) *imájában* próbáltunk lecsendesedni, és megállni Isten előtt. Ez jó élmény minden imádság kiindulásául. Isten színe előtt állunk. Aki megengedheti magának azt az élményt, hogy egy óráig csendben álljon valamelyik nagy hegy előtt, az csak annyit tud megállapítani, hogy „bár hallgat a hegy, mégis beszél”. Istenről szól a szavaknál is erősebb módon.

– Ugyanígy, amikor az ember Isten színe előtt áll meg, Isten szavát sem hallja. Úgy tűnik, hogy csendben van az Úr, de valójában Isten még a hegynél is erősebb módon kommunikál, jobban közli velünk magát, fenségességét, jobban, mint a hegy hatalmas mivoltát, néma csendjét. Ha a sziklahegy előtt állunk, és nézzük a hegyet, a hegy nem néz vissza ránk. Ha Isten előtt állunk, Ő akkora, hogy nem tudjuk átfogni a tekintetünkkel, mint ahogy a hatalmas hegyet sem tudjuk egészen befogadni, csak részletekben. De Isten visszanéz ránk, hatalmas nagyságával, mérhetetlen szeretetével magához vonzza a lelkünket. Ekkor születik meg bennünk *az összeszedettség imája*.

– *A jelenlét imáját* pedig akkor élhetjük meg, ha Isten nem fenséges magasságban, lehetetlen távolságban, megközelíthetetlen fenségben áll előttünk, hanem kinyilvánítja, megmutatja jelenlétét. Karácsony misztériuma ez: **Isten megjelenik közöttünk**. Az Epifánia (Vízkereszt, Urunk megjelenése) ünnepének titka ez: Az Úr kinyilvánítja számunkra a maga isteni mivoltát. Ez az élmény azonban – amellyel megélhetjük, hogy Isten jelen van – feltételezi az ember közreműködését is.

Az ember keresi Istent. A Zsoltáros erről így beszél: *Az istenkeresők népe Isten arcát kutatja* (Zsolt 23,6). Akkor mi most és itt vágyva vágyódjunk észrevenni Isten arcát! Például, ha felhő takarja el a Mont Blanc-t, akkor nem láthatjuk Európa legmagasabb hegyét (4807 m). De mégis vágyódhatunk arra, hogy megláthassuk ezt a fenséges Fehér-hegyet. Amikor azután felszáll a köd, akkor a napsütés és a kék ég még élménydúsabbá teszi a hegyvel való találkozásunkat. De még csak kívülről látjuk. Hogy belül mi van, nem tudjuk, legfeljebb a geológusok ismerik azt.

Mi, *az istenkeresők népe* úgy *kutatjuk Isten arcát*, hogy az Ő arcára tekintve a szíve mélyébe is láthassunk. Ahhoz tehát, **hogy Isten megmutassa nekünk arcát és szíve szeretetének mélységeit, kell a mi Isten-keresésünk, Isten utáni vágyódásunk is.**

1. Hogyan keressük a jelenlevő Istent?

a) **Bűnbánó lélekkel!** Dávid király a híres bűnbánati zsoltárában ad ehhez eligazítást nekünk. Vele

együtt mondjuk: *Könyörülj rajtam, Uram, szerető jóságod szerint* (Zsolt 50,3), mert vétkeztem, s nem vagyok méltó arra, hogy a jelenlétedben lehessek.

Merjünk **Isten** szerető jóságára hivatkozni! **Ez az Ő lényege:** a végtelen szeretet, a **végtelen jóság**. Ha erre hivatkozunk, az meghatja Isten szívét. Ha valakinek szépet és jót mondok, arcának kis villanásából látom, hogy szavam hogyan érintette a szívét. Isten arca is jelzést ad. Jó úton járunk, ha az Ő irgalmasságára, szerető jóságára hivatkozunk, és így kolduljuk könyörülő irgalmát. Mondjuk neki: *Fordítsd el bűnömtől arcodat, és töröld el minden vétkem!* (Zsolt 50,11).

Amennyire vágyódunk arra, hogy Isten arca ránk tekintsen, felénk forduljon, úgy könyörögve esdekeljünk, hogy *fordítsa el a tekintetét bűneinkről!* Vagyis bocsássa meg azokat. Akkor azok visszahullanak a semmibe, és az Istentől való elszakadás helyébe az Istennel való összekapcsolódás lép. Amire nem tekint Isten, az visszahullik a semmibe. („És pillantásától függ ismét a lét” – Madách Imre: *Az ember tragédiája*) Kérjük a bűnbánó Dávid királlyal együtt: *Ne taszíts el színed elől, és szent lelkedet ne vond meg tőlem!* (Zsolt 50,13). Ez már a szív kérése: ne fordítsa el az arcát tőlünk. Szent Lelkét, szívének a szeretetét ne vonja meg tőlünk! Ó, hogy zakatol bennünk a bűnbánat, mert felismerjük, ha vétkezünk Isten ellen – vagyis a magunk akaratát tesszük az Ő akaratával szemben –, akkor micsoda veszteség lett számunkra az a cselekvés: Istent, Isten tekintetét, Szentlelkének belénk áradását veszítettük el. Mondjuk csak a Jézus-ima szavait a Zsoltáros megfogalmazásában: *Könyörülj rajtam, Uram, szerető jóságod szerint!* (Zsolt 50,3). Imádkozzunk, könyörögve énekeljük is a Jézus-imát: *Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia, irgalmazz nekem, szegény bűnösnek!*

b) **Vágyakozó szívvel** keressük Isten jelenlétét! Nem elégséges, hogy egy nagy hegyről felszálljon a köd, mert ha nem jó a látásunk, és nincs nálunk szemüveg, mégsem láthatjuk a hegy fenséges szépségét. A szívnek a vágyakozás jobban fog segíteni Isten meglátására, mint a szemnek a szemüveg a földi dolgok meglátására! Esdekeljünk a bölcs Salamon szavaival: *Őt* (tudniillik a bölcsességet) *küldd el szent egedből, fölséges trónod helyéről, hogy velem járjon, és velem munkálkodjék, és megtudjam, mi kedves Előtted!* (Bölcs 9,10). Ha mi nem tudunk eléggé vágyakozni, akkor **kérjük az Urat**, hogy adjon hatékonyabb látást, mint amilyenre a szemüveg segítene: **adja meg a bölcsességet!** Ha Isten bölcsessége, az Ige, a második isteni Személy eljön hozzánk – mert a Mennyei Atya elküldi, és velünk munkálkodik, velünk jár –, akkor már nemcsak tudjuk, hogy mi kedves az Úr előtt, hanem vágyakozó szívvel készek is vagyunk annak megtevésére.

c) **Készséges lelkület is szükséges Isten jelenlétének észrevezéséhez**, hogy meglássuk, amikor megmutatja, kinyilvánítja magát. Mondjuk most is a Zsoltáros szavát: *Ragyogtasd szolgád fölé arcodat!* (Zsolt 118,135). Kérjük: „nemcsak homályosan szeretném tudni, hogy itt vagy, hatalmas hegyeknél is hatalmasabb Istenünk, hanem **látni is szeretnék!** **Türelmesen várok**, amíg a felhő fel nem oszlik, a nap fel nem ragyog, amíg fel nem ragyogtatod arcodat szolgád fölé. Ennek érdekében kész vagyok várni, illetve kész vagyok megtenni bármit, amit csak kérsz!”

2. Isten keresi az embert!

a) Megint csak a Zsoltáros mutatja meg Isten magatartását, hogy Ő milyen irántunk: nem fenségesen hideg, hatalmas sziklatömb, hanem jóságos Mennyei **Atyánk Ő, Aki reánk tekint**. Ezt mondja a Zsoltáros: *Letekint Isten a mennyből, s látja mind az emberfiakat. Lakóhelyéről szemléli minden lakóját a földnek* (Zsolt 32,13.14). Isten tehát ránk néz. Aki ránk tud nézni, az számunkra jelen van. Ahogyan magunkon tudjuk érezni a másik ember tekintetét, mert jelen van, úgy most **próbáljuk magunkon érezni Isten tekintetét**, a jelenlevő Isten jóságos nézését!

De tudván tudnunk kell azt is, hogy amikor Isten ránk néz, akkor **mindig látja az embertestvéreinket is**. Istennek ez a szerető ránk tekintése ugyanis közösséggé formál minket. Isten népe, Isten családja vagyunk. Ő mindnyájunkat gyermekeiként néz és szeret.

b) Amikor Isten keresi az embert, akkor nemcsak ránk néz, hanem **magára irányítja a mi tekintetünket is!** Ezt mondja: *Jöjjetek, lássátok (szemléljétek) az Úr tetteit! Lássátok be: az Isten én vagyok, fölséges a nemzetek között, fölséges a földön* (Zsolt 45,9.11). Akkor válaszoljunk: „megyek, Uram, és nézlek Téged, és nézem nagy tetteidet a teremtésben, a megváltásban és a megszentelésben. Belátom, hogy Te vagy az Isten, az én Istenem, teremtő, megváltó, és megszentelő jó Uram, Istenem!” Kimondhatom Neki: „Te vagy az én Istenem!” **Ez azt jelenti, hogy én is ott lehetek, ahol Ő van, ott lehetek Isten mellett!**

c) Amikor **Isten** keresi az embereket, nemcsak ránk néz, illetve magára irányítja a tekintetünket, hanem **meg is jelenik közöttünk!** Szent János – Jézus Szívének nagy ismerője – írja: *Amit hallottunk, amit szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és kezünk tapintott, ez az Élet megjelent.* (1 Jn 1,1.2). Megmutatta jelenlétét! Ez nem elmélet. Ez nem egy jámbor óhaj: „de jó is lenne, ha Isten itt jelen lenne!”, hanem ez a felséges valóság! Krisztusban Isten megjelent köztünk.

János apostol mondja: *Nemcsak hallottuk, nemcsak láttuk, hanem a kezünkkel is tapintottuk.* Kézzelel fogható, megtapasztalható, megcírógatható módon jelent meg közöttünk Isten! Fizikai valóság ez, amely Krisztus feltámadása és mennybemenetele óta szellemi módon realizálódik. Mondhatjuk így is: jelenléte „titokzatos módon”; görög szóval: „misztikus módon” megtapasztalható. A misztikus imádságban Istennek ezt a szerető jelenlétét a lélek kézzelfoghatóan, valóságosan, „belülről tudva” tapasztalja meg.

Az apostol így folytatja: *Mi láttuk, tanúságot teszünk róla, és hirdetjük nektek az örök életet, amely az Atyánál volt, és megjelent nekünk* (1 Jn 1,3). Mondhatjuk így is: *az Örök Élet – Aki az Atyánál volt – megjelent nekünk.* Mert itt Isten örök életéről van szó, a végtelen Isten életéről, Aki Fia isteni személyiségében megjelent nekünk. Mennybemenetelével sem vonta vissza a jelenlétét, sőt megígérte: *Velünk marad a világ végezetéig!* (Mt 28,20), és azután is, örökre.

d) Az isteni szeretetnek micsoda zsenialitása az, hogy Jézus nemcsak a Szentföld kis poros falucskájában, Názáretben, illetve annak fővárosában, Jeruzsálemben, hanem az egész világon **mindenütt megmutatja magát**, ahol csak óhajtjuk észrevenni a jelenlétét, szíve dobbanását!

e) János ezt is világosan megírja: *Azért jelent meg közöttünk, hogy közösségben legyünk egymással* (1 Jn 1,3), és közösségben Vele. *A mi közösségünk ugyanis közösség az Atyával és a Fiúval*, Jézus Krisztussal, és a kettőjüket összekötő Szent Szeretettel. A szent író ezt mondja Isten Fiáról: *Az Atya dicsőségének kisugárzása és lényegének képmása Ő, Aki hathatós szavával fenntartja a mindenséget* (Zsid 1,3). **Közösségbe von mindent önmagával.** Az Atya képmása Ő, lényegének, dicsőségének kisugárzása. Ha nem is látom Krisztus arcát – amely az Atya vonásait tükrözi -, de a szívemben tudom érzékelni dicsőségének felém történő kisugárzását, akkor az Atya jelenlétének a sugárzását érzékelhetem a szívemben. Valahogyan úgy, ahogyan az izzó parázsából sugárzó hőt akkor is érzékelem, ha nem látom, mert behunyt szemmel vagyok előtte.

f) Isten azért jelenik meg közöttünk, **hogy közölje velünk az Ő életét.** Szent János apostol írja: *Az élet igéjét hirdetjük nektek. Az élet megjelent* (1 Jn 1,1.2). A mi Életünk jelent meg Krisztusban. Krisztus olyan ember, Akiben egészen eluralkodott az Isten élete. Ezért a mi dolgunk az, hogy olyan emberek legyünk, akikben eluralkodik az Isten! A keresztény tehát arra kapott meghívást, hogy Isten életét élje! Ezt az életet Krisztuson és az Ő Egyházán keresztül hirdeti nekünk. Isten tehát azért keresi az embert, hogy nekünk ajándékozhassa önmagát, hogy **Isten bennünk és általunk is jelen legyen ebben a világban.** Ez a misztikus imádság leglényege: Krisztus közli önmagát, az ember pedig boldogan befogadja. Titokzatos cselekvés ez, de mégis olyan valóságos, kézzelfogható, ahogyan János is leírja. Kézzelfogható, vagyis megtapasztalható. Ő akarja ezen a titokzatos, vagyis misztikus módon nekünk ajándékozni magát.

g) Istennek ez az önmagát ajándékozó szeretete, ez a **jelenléte örömmel tölt be minket**. Ezt élte meg a Zsoltáros is: *Istenünk, miként már neved is, úgy fölséged is betölt minden földhatárt, jobbod telve igazsággal. Örvendezzen Sion hegye!* (Zsolt 47,11.12).

A hegy, amelyen Isten lakik, a hegy, amely **Isten hegye** – Szent Pál tanítása szerint (vö. Gal 4,26) már nem a Jeruzsálemet megdicsőítő Sion-hegy a maga fizikai valóságában, hanem – **mi magunk vagyunk**. Az az új hegy vagyunk, amelyen Isten lakik, az új Jeruzsálem, amelyben Isten lakozik! A jelenlévő Isten miatt örvendezzünk, mint Isten új Sion hegye! Betölt a jelenlétével! Szent János apostol erről a jelenlétről tanítja: *Ezeket azért írtuk nektek, hogy örüljétek, és örömtök teljes legyen!* (1 Jn 1,4). Isten ugyanis nemcsak megmutatja nekünk az arcát, nemcsak megjelenik közöttünk, nemcsak betölt a jelenlétével, hanem betölt az Ő örömeivel is!

h) Ez a minket, embereket kereső Isten nemcsak *ránk néz*, nemcsak *magára irányítja a tekintetünket*, nemcsak *megjelenik közöttünk*, és *az életét adja nekünk*, hogy **jelenléte örömmel töltsön be**, hanem **megengedi, hogy szemléljük és élvezzük!** Szemléljük arcát és élvezzük szíve édességét! A Zsoltáros ezért buzdít: *Tekintsetek rá (vagyis szemléljétek), és eláraszt a fény benneteket, arcotokat nem érheti szégyen* (Zsolt 33,6).

– Isten arca és a mi arcunk összeér a legédesebb szeretetcsókban!

– Isten tekintete és a mi tekintetünk egymásba fűrődnek a legtökéletesebb szellemi gyönyörűség megélésében.

– Isten szíve és a mi szívünk egyetlen szeretettől lángol!

– Egyetlen tűz, az isteni jelenlét, a végtelen nagy szeretetlobogás jár át!

– Megvalósul, amit Isten akar, amit a Zsoltáros így fejez ki: *Ízleljétek és lássátok, mily édes az Úr, boldog az az ember, aki benne bíz!* (Zsolt 33,9).

Milyen jó az Úr, Akit

– nemcsak nézhetünk, hanem szemlélhetünk is,

– nemcsak láthatunk, hanem ízlelhetünk is,

– nemcsak kívülről, hanem belülről is ismerünk!

Milyen édes az Úr, Aki

– nemcsak messziről mutatja meg az arcát, hanem egészen közel jön hozzánk,

– nemcsak előkelő idegenként jelenik meg közöttünk, hanem egészen nekünk ajándékozza magát,

– nemcsak szemlélhetjük arcának dicsőségét, hanem megtapasztalhatjuk Szívének édességét is.

Micsoda fenséges kibontakozása ez a Jézus-imának, amikor nemcsak kérjük, de **meg is tapasztalhatjuk az Ő irgalmas szeretetét, mert megjelent közöttünk!** (Tit 3,4).

Ezzel a boldog megtapasztalással énekeljük Isten üzenetét:

Gyermekem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!

Gyermeki bizalommal mondjuk újra meg újra: *Istenem, szeress még jobban engem szüntelen!*

Ez már szüntelen ima. Bárcsak tényleg szüntelenül, örökre folytatódna!